EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 27.5.2025.
COM(2025) 250 final

2025/0138 (BUD)

Prijedlog

ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o mobilizaciji Fonda solidarnosti Europske unije radi pružanja pomoći Austriji, Poljskoj, Češkoj, Slovačkoj i Moldovi u vezi s poplavama koje su se dogodile u rujnu 2024. te Bosni i Hercegovini u vezi s poplavama koje su se dogodile u listopadu 2024.

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

Ova Odluka odnosi se na mobilizaciju Fonda solidarnosti Europske unije (dalje u tekstu „FSEU”) u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 2012/2002[1] (dalje u tekstu „Uredba o FSEU-u”) u iznosu od 280 740 903 EUR radi pružanja pomoći Austriji, Poljskoj, Češkoj, Slovačkoj, Moldovi i Bosni i Hercegovini u vezi s prirodnom katastrofom (poplavama) koja se dogodila 2024.

Uz mobilizaciju je priložen prijenos sredstava DEC br. 10/2025, u kojem se predlaže prijenos iznosa od 270 077 316 EUR iz pričuvne linije europske pričuve za solidarnost u operativnu proračunsku liniju FSEU-a, u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza i odobrenim sredstvima za plaćanje.

2. INFORMACIJE I UVJETI

2.1. Austrija – prirodna katastrofa u susjednoj zemlji: poplave u rujnu 2024.

(1) Austrija je 29. studenog 2024. podnijela zahtjev za financijski doprinos iz FSEU-a za financiranje hitnih operacija i operacija oporavka nakon poplava u rujnu 2024.

(2) Austrija je podnijela zahtjev za doprinos iz FSEU-a u roku od 12 tjedana od nastanka prve štete uzrokovane katastrofom koja se dogodila 13. rujna 2024. Zahtjev sadržava sve potrebne informacije iz članka 4. Uredbe o FSEU-u. Austrija je 6. prosinca 2024. podnijela ažurirani zahtjev radi dopune informacija iz izvornog paketa zahtjeva.

(3) Katastrofa je prirodnog podrijetla i stoga je obuhvaćena područjem primjene FSEU-a.

(4) Austrijska tijela podnijela su zahtjev na temelju kriterija „prirodne katastrofe u susjednoj zemlji” iz članka 2. stavka 4. Uredbe o FSEU-u, kojim se propisuje da se pomoć iz FSEU-a može koristiti i za svaku prirodnu katastrofu u prihvatljivoj državi koja je ujedno prirodna katastrofa velikih razmjera u susjednoj prihvatljivoj državi. Austrija je ukupnu izravnu štetu uzrokovanu katastrofom procijenila na 1 711,6 milijuna EUR. Taj iznos čini 0,38 % bruto nacionalnog dohotka (BND) Austrije u 2022. Budući da ista prirodna katastrofa ispunjava uvjete za „prirodnu katastrofu velikih razmjera” u Češkoj, zahtjev Austrije prihvatljiv je za doprinos iz FSEU-a bez posebnog praga.

(5) Ukupna izravna šteta temelj je za izračun iznosa financijskog doprinosa iz FSEU-a. Financijski doprinos može se upotrijebiti samo za hitne operacije i operacije oporavka od ključne važnosti, kako je definirano u članku 3. Uredbe o FSEU-u.

(6) Austrija je zatražila isplatu predujma u skladu s člankom 4.a Uredbe o FSEU-u. Na temelju preliminarne procjene Komisija je zaključila da su ispunjeni uvjeti za isplatu predujma iz FSEU-a. Stoga je Provedbenom odlukom Komisije C(2025) 1124 od 17. veljače 2025. dodijeljen predujam u iznosu od 10 663 587 EUR. Predujam je Austriji isplaćen 3. travnja 2025.

[1] Uredba Vijeća (EZ) br. 2012/2002 od 11. studenog 2002. o osnivanju Fonda solidarnosti Europske unije (SL L 311, 14.11.2002., str. 3., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj).

(7) U razdoblju od 12. do 16. rujna 2024. u Austriji su zabilježene neuobičajeno obilne količine padalina koje su uzrokovale velike poplave, što je posebno zahvatilo Donju Austriju, Gornju Austriju i Beč. U nekim dijelovima Donje Austrije tijekom pet dana palo je od 300 do 420 mm kiše. Cijela pokrajina Donja Austrija proglašena je područjem elementarne nepogode. Duž Dunava morale su se uvesti zaštitne mjere. U Donjoj Austriji moralo se evakuirati gotovo 2000 kuća, a tisuće kućanstava danima je bilo bez električne energije, pitke vode i kanalizacije. Tamo su poplave prouzročile pet smrtnih slučajeva, a 24 osobe su ozlijeđene.

(8) Austrijska tijela nisu zatražila pomoć u okviru Mehanizma Europske unije za civilnu zaštitu.

(9) Austrija je procijenila da troškovi operacija koje su prihvatljive na temelju članka 3. stavka 2. Uredbe o FSEU-u iznose 394,1 milijun EUR te ih je prikazala raščlanjeno po vrsti operacija. Najveća skupina troškova hitnih operacija odnosi se na popravak infrastrukture i postrojenja u području energetike, vode, otpadnih voda, telekomunikacija, prometa, zdravstva i obrazovanja i iznosi 277,4 milijuna EUR. Druga po veličini skupina troškova odnosi se na uspostavu preventivne infrastrukture i mjera za zaštitu kulturne baštine i iznosi 75,9 milijuna EUR. Treća po veličini skupina troškova odnosi se na pružanje privremenog smještaja i službe spašavanja i iznosi 22 milijuna EUR. Troškovi raščišćavanja područja pogođenih katastrofom iznose 18,8 milijuna EUR.

(10) Austrija je izmjenom Zakona o vodama provedenom 2011. u potpunosti prenijela Direktivu 2007/60/EZ[2] u nacionalno zakonodavstvo.

(11) Na dan kad je podnijela zahtjev, protiv Austrije se nije vodio postupak zbog povrede zakonodavstva Unije u vezi s prirodom katastrofe.

(12) Austrijska tijela navela su da javna infrastruktura u Austriji općenito nije osigurana. Stoga su troškovi pokriveni osiguranjem isključeni iz prihvatljivih troškova.

2.2. Poljska – regionalna prirodna katastrofa: poplave u rujnu 2024.

(1) Poljska je 29. studenog 2024. podnijela zahtjev za financijski doprinos iz FSEU-a za financiranje hitnih operacija i operacija oporavka nakon poplava u rujnu 2024.

(2) Poljska je podnijela zahtjev za doprinos iz FSEU-a u roku od 12 tjedana od nastanka prve štete uzrokovane katastrofom koja se dogodila 11. rujna 2024. Zahtjev sadržava sve potrebne informacije iz članka 4. Uredbe o FSEU-u.

(3) Katastrofa je prirodnog podrijetla i stoga je obuhvaćena područjem primjene FSEU-a.

(4) Poljska tijela podnijela su zahtjev na temelju kriterija „regionalne prirodne katastrofe” iz članka 2. stavka 3. Uredbe o FSEU-u, prema kojem je to prirodna katastrofa koja je prouzročila izravnu štetu u nekoj regiji na razini NUTS 2 prihvatljive države članice veću od 1,5 % bruto domaćeg proizvoda (BDP) te regije. Poljska tijela ukupnu izravnu štetu uzrokovanu katastrofom procjenjuju na 3,04 milijarde EUR. U skladu s Uredbom o FSEU-u, kad se prirodna katastrofa odnosi na nekoliko regija na razini NUTS 2, prag se primjenjuje na prosječni BDP tih regija ponderiran u skladu s udjelom ukupne štete u svakoj regiji. Izravna šteta

[2] Direktiva 2007/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o procjeni i upravljanju rizicima od poplava („Direktiva o poplavama”).

izražena kao postotak ukupnog ponderiranog regionalnog BDP-a Donjošleskog, Opolskog, Šleskog i Lubuskog vojvodstva iznosi 8,46 %. Taj iznos premašuje 1,5 % ponderiranog prosječnog regionalnog BDP-a tih vojvodstava.

(5) Ukupna izravna šteta temelj je za izračun iznosa financijskog doprinosa iz FSEU-a. Financijski doprinos može se upotrijebiti samo za hitne operacije i operacije oporavka od ključne važnosti, kako je definirano u članku 3. Uredbe o FSEU-u.

(6) Poljska nije zatražila isplatu predujma u skladu s člankom 4.a Uredbe o FSEU-u.

(7) Obilne kiše u jugozapadnoj Poljskoj od 11. do 16. rujna 2024. prouzročile su izlijevanje nekoliko rijeka. Najpogođenija su vojvodstva bila Donjošlesko, Opolsko, Šlesko i Lubusko. Posljedično je poplavljeno gotovo 10 600 stambenih zgrada i više od 2000 poljoprivrednih objekata. Katastrofom je izravno pogođeno više od 200 000 ljudi. Brojna poduzeća bila su prisiljena privremeno obustaviti ili znatno reducirati svoje poslovanje, zbog čega su imala znatne financijske gubitke.

(8) Poljska tijela zatražila su pomoć u okviru Mehanizma Europske unije za civilnu zaštitu. Bila su potrebna, među ostalim, dezinfekcijska sredstva, odvlaživači zraka, gumene čizme, rukavice i cjepiva. Pomoć je primljena od Belgije, Danske, Njemačke, Litve, Slovenije, Švedske i Austrije.

(9) Poljska je procijenila da troškovi operacija koje su prihvatljive na temelju članka 3. stavka 2. Uredbe o FSEU-u iznose 2 755,2 milijuna EUR te ih je prikazala raščlanjeno po vrsti operacija. Najveća skupina troškova hitnih operacija odnosi se na popravak infrastrukture i postrojenja u području energetike, vode, otpadnih voda, telekomunikacija, prometa, zdravstva i obrazovanja i iznosi 2 721,3 milijuna EUR. Druga po veličini skupina troškova odnosi se na troškove raščišćavanja područja pogođenih katastrofom i iznosi 19,8 milijuna EUR. Treća po veličini skupina troškova odnosi se na pružanje privremenog smještaja i službe spašavanja i iznosi 14,2 milijuna EUR.

(10) Poljska je u potpunosti prenijela Direktivu 2007/60/EZ[3] u nacionalno zakonodavstvo.

(11) Na dan kad je podnijela zahtjev, protiv Poljske se nije vodio postupak zbog povrede zakonodavstva Unije u vezi s prirodom katastrofe.

(12) Poljska tijela navela su da su troškovi pokriveni osiguranjem isključeni iz prihvatljivih troškova.

2.3. Češka – prirodna katastrofa velikih razmjera: poplave u rujnu 2024.

(1) Češka je 4. prosinca 2024. podnijela zahtjev za financijski doprinos iz FSEU-a za financiranje hitnih operacija i operacija oporavka nakon poplava u rujnu 2024., a 4. travnja 2025. dostavila je dodatna pojašnjenja podataka i informacija navedenih u zahtjevu.

(2) Češka je podnijela zahtjev za doprinos iz FSEU-a u roku od 12 tjedana od nastanka prve štete uzrokovane katastrofom koja se dogodila 12. rujna 2024. Zahtjev sadržava sve potrebne informacije iz članka 4. Uredbe o FSEU-u.

(3) Katastrofa je prirodnog podrijetla i stoga je obuhvaćena područjem primjene FSEU-a.

[3] Direktiva 2007/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o procjeni i upravljanju rizicima od poplava („Direktiva o poplavama”).

(4) Češka tijela ukupnu izravnu štetu uzrokovanu katastrofom procjenjuju na 2,82 milijarde EUR. Taj iznos premašuje prag za „prirodne katastrofe velikih razmjera” za Češku od 0,6 % bruto nacionalnog dohotka (BND), koji je 2024. iznosio 1,58 milijardi EUR. Ta se katastrofa stoga može smatrati „prirodnom katastrofom velikih razmjera” u skladu s člankom 2. stavkom 2. Uredbe o FSEU-u.

(5) Ukupna izravna šteta temelj je za izračun iznosa financijskog doprinosa iz FSEU-a. Financijski doprinos može se upotrijebiti samo za hitne operacije i operacije oporavka od ključne važnosti, kako je definirano u članku 3. Uredbe o FSEU-u.

(6) Češka nije zatražila isplatu predujma doprinosa u skladu s člankom 4.a Uredbe o FSEU-u.

(7) Od 12. do 17. rujna 2024. cijelu su zemlju pogodili vrlo jaki vjetrovi i obilne kiše, što je dovelo do poplava. Najpogođenije su bile Moravsko-šleska i Olomoučka pokrajina. Uništeni su ili oštećeni deseci kuća i približno 1000 cestovnih i željezničkih mostova te 2000 km cesta i željezničkih pruga. Poplavljeno je više od 350 škola. Više od 250 000 kućanstava ostalo je bez električne energije, grijanja i pitke vode. Zbog toga se moralo evakuirati više od 13 000 ljudi i nekoliko bolnica. Poplave su prouzročile i osam smrtnih slučajeva.

(8) Češka tijela nisu zatražila pomoć u okviru Mehanizma Europske unije za civilnu zaštitu.

(9) Češka je procijenila da troškovi operacija koje su prihvatljive na temelju članka 3. stavka 2. Uredbe o FSEU-u iznose 1 699,5 milijuna EUR te ih je prikazala raščlanjeno po vrsti operacija. Najveća skupina troškova odnosi se na popravak infrastrukture i postrojenja u području energetike, vode, otpadnih voda, telekomunikacija, prometa, zdravstva i obrazovanja i iznosi 1 583,9 milijuna EUR. Druga po veličini skupina troškova odnosi se na pružanje privremenog smještaja i službe spašavanja i iznosi 80 milijuna EUR. Treća po veličini skupina troškova odnosi se na troškove raščišćavanja područja pogođenih katastrofom i iznosi 33,3 milijuna EUR. Četvrta po veličini skupina troškova hitnih operacija odnosi se na uspostavu preventivne infrastrukture i mjera za zaštitu kulturne baštine i iznosi više od 2,4 milijuna EUR.

(10) Češka je Direktivu 2007/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća prenijela uglavnom Aktom br. 254/2001 zb. o vodama, kako je izmijenjen. Zaštita od poplava predmet je glave IX. tog akta.

(11) Na dan kad je podnijela zahtjev, protiv Češke se nije vodio postupak zbog povrede zakonodavstva Unije u vezi s prirodom katastrofe.

(12) Češka tijela nisu navela da su prihvatljivi troškovi pokriveni osiguranjem.

2.4. Slovačka – prirodna katastrofa u susjednoj zemlji: poplave u rujnu 2024.

(1) Slovačka je 7. prosinca 2024. podnijela zahtjev za financijski doprinos iz FSEU-a za financiranje hitnih operacija i operacija oporavka nakon poplava u rujnu 2024.

(2) Slovačka je podnijela zahtjev za doprinos iz FSEU-a u roku od 12 tjedana od nastanka prve štete uzrokovane katastrofom koja se dogodila 15. rujna 2024. Zahtjev sadržava sve potrebne informacije iz članka 4. Uredbe o FSEU-u.

(3) Katastrofa je prirodnog podrijetla i stoga je obuhvaćena područjem primjene FSEU-a.

(4) Slovačka tijela podnijela su zahtjev na temelju kriterija „prirodne katastrofe u susjednoj zemlji” iz članka 2. stavka 4. Uredbe o FSEU-u, kojim se propisuje da se pomoć iz FSEU-a može koristiti i za svaku prirodnu katastrofu u prihvatljivoj državi koja je ujedno prirodna katastrofa velikih razmjera u susjednoj prihvatljivoj državi. Slovačka je ukupnu izravnu štetu uzrokovanu katastrofom procijenila na 84,3 milijuna EUR. Taj iznos čini 0,07 % bruto nacionalnog dohotka (BND) Slovačke u 2022. Budući da ista prirodna katastrofa ispunjava uvjete za „prirodnu katastrofu velikih razmjera” u Češkoj, zahtjev Slovačke prihvatljiv je za doprinos iz FSEU-a bez posebnog praga.

(5) Ukupna izravna šteta temelj je za izračun iznosa financijskog doprinosa iz FSEU-a. Financijski doprinos može se upotrijebiti samo za hitne operacije i operacije oporavka od ključne važnosti, kako je definirano u članku 3. Uredbe o FSEU-u.

(6) Slovačka nije zatražila isplatu predujma u skladu s člankom 4.a Uredbe o FSEU-u.

(7) Slovačku su 15. rujna 2024. pogodile znatne poplave, posebno u Bratislavi i okolnim regijama. Vodostaji Dunava i Morave znatno su porasli, a na nekim se lokacijama povratno razdoblje procjenjuje na više od 100 godina. U regiji Záhorie ukupno je zabilježeno 400 mm padalina, što je pogoršalo učinak poplava. Najveću štetu prouzročile su manje rijeke, gdje su zabilježena pucanja nasipa, što je intenziviralo poplave i dovelo do uništenja u ruralnim i urbanim područjima. Ozbiljno su oštećene ceste, mostovi i druga kritična infrastruktura, što je ograničavalo provedbu hitnih mjera.

(8) Slovačka tijela nisu zatražila pomoć u okviru Mehanizma Europske unije za civilnu zaštitu.

(9) Slovačka je procijenila da troškovi operacija koje su prihvatljive na temelju članka 3. stavka 2. Uredbe o FSEU-u iznose 3,7 milijuna EUR te ih je prikazala raščlanjeno po vrsti operacija. Najveća skupina troškova za hitne operacije odnosi se na troškove raščišćavanja područja pogođenih katastrofom i iznosi 2,3 milijuna EUR. Druga po veličini skupina troškova odnosi se na popravak infrastrukture i postrojenja u području energetike, vode, otpadnih voda i prometa i iznosi 1,4 milijuna EUR.

(10) Slovačka je prenijela Direktivu 2007/60/EZ[4] u svoje nacionalno pravo Zakonom br. 7/2010 zb.

(11) Na dan kad je podnijela zahtjev, protiv Slovačke se nije vodio postupak zbog povrede zakonodavstva Unije u vezi s prirodom katastrofe.

(12) Slovačka tijela navela su da su troškovi pokriveni osiguranjem isključeni iz prihvatljivih troškova.

2.5. Moldova – regionalna prirodna katastrofa: poplave u rujnu 2024.

(1) Moldova je 5. prosinca 2024. podnijela zahtjev za financijski doprinos iz FSEU-a za financiranje hitnih operacija i operacija oporavka nakon poplava u rujnu 2024.

(2) Moldova je podnijela zahtjev za doprinos iz FSEU-a u roku od 12 tjedana od nastanka prve štete uzrokovane katastrofom koja se dogodila 14. rujna 2024. Zahtjev sadržava sve potrebne informacije iz članka 4. Uredbe o FSEU-u.

[4] Direktiva 2007/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o procjeni i upravljanju rizicima od poplava („Direktiva o poplavama”).

(3) Katastrofa je prirodnog podrijetla i stoga je obuhvaćena područjem primjene FSEU-a.

(4) Moldavska tijela podnijela su zahtjev na temelju kriterija „regionalne prirodne katastrofe” iz članka 2. stavka 3. Uredbe o FSEU-u, prema kojem je to prirodna katastrofa koja je prouzročila izravnu štetu u nekoj regiji na razini NUTS 2 prihvatljive države članice veću od 1,5 % bruto domaćeg proizvoda (BDP) te regije. Moldavska tijela ukupnu izravnu štetu uzrokovanu katastrofom procjenjuju na 7,8 milijuna EUR. U skladu s Uredbom o FSEU-u, kad se prirodna katastrofa odnosi na nekoliko regija na razini NUTS 2, prag se primjenjuje na prosječni BDP tih regija ponderiran u skladu s udjelom ukupne štete u svakoj regiji. Izravna šteta izražena kao postotak ukupnog ponderiranog regionalnog BDP-a regija razine NUTS 2 Središnja i Južna Moldova iznosi 51,74 %. Taj iznos premašuje 1,5 % ponderiranog prosječnog regionalnog BDP-a Središnje i Južne Moldove.

(5) Ukupna izravna šteta temelj je za izračun iznosa financijskog doprinosa iz FSEU-a. Financijski doprinos može se upotrijebiti samo za hitne operacije i operacije oporavka od ključne važnosti, kako je definirano u članku 3. Uredbe o FSEU-u.

(6) Moldova je zemlja koja s Unijom vodi pregovore o pristupanju i stoga ispunjava uvjete za pomoć iz FSEU-a. Međutim, budući da nije država članica, ne ispunjava uvjete za isplatu predujma u skladu s člankom 4.a Uredbe o FSEU-u.

(7) Od 14. do 16. rujna 2024. obilne kiše i prouzročene poplave pogodile su okruge Cantemir, Hincesti, Leova, Straseni, Floresti i Telenesti. Katastrofom je pogođeno više od 200 000 ljudi. Poplave su uništile ili oštetile 20 mostova, osam obrazovnih ustanova i nekoliko javnih zgrada. Poplavljeni su deseci kuća i podruma, a spašeno je više od 60 osoba.

(8) Moldavska tijela nisu zatražila pomoć u okviru Mehanizma Europske unije za civilnu zaštitu.

(9) Moldova je procijenila da troškovi operacija koje su prihvatljive na temelju članka 3. stavka 2. Uredbe o FSEU-u iznose 7,2 milijuna EUR te ih je prikazala raščlanjeno po vrsti operacija. Gotovo svi troškovi hitnih operacija odnose se na popravak infrastrukture i postrojenja u području prometa i obrazovanja.

(10) Moldova je djelomično prenijela Direktivu 2007/60/EZ[5] u nacionalno zakonodavstvo.

(11) Moldavska tijela navela su da su troškovi pokriveni osiguranjem isključeni iz prihvatljivih troškova.

2.6. Bosna i Hercegovina – prirodna katastrofa velikih razmjera: poplave u listopadu 2024.

(1) Bosna i Hercegovina podnijela je 27. prosinca 2024. zahtjev za financijski doprinos iz FSEU-a za financiranje hitnih operacija i operacija oporavka nakon poplava u rujnu 2024.

(2) Bosna i Hercegovina podnijela je zahtjev za doprinos iz FSEU-a u roku od 12 tjedana od nastanka prve štete uzrokovane katastrofom koja se dogodila

[5] Direktiva 2007/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o procjeni i upravljanju rizicima od poplava („Direktiva o poplavama”).

4. listopada 2024. Zahtjev sadržava sve potrebne informacije iz članka 4. Uredbe o FSEU-u.

(3) Katastrofa je prirodnog podrijetla i stoga je obuhvaćena područjem primjene FSEU-a.

(4) Bosanskohercegovačka tijela ukupnu izravnu štetu uzrokovanu katastrofom procjenjuju na 841,85 milijuna EUR. Taj iznos premašuje prag za „prirodne katastrofe velikih razmjera” za Bosnu i Hercegovinu od 0,6 % njezina bruto nacionalnog dohotka (BND), koji je 2024. iznosio 138,33 milijuna EUR. Ta se katastrofa stoga može smatrati „prirodnom katastrofom velikih razmjera” u skladu s člankom 2. stavkom 2. Uredbe o FSEU-u.

(5) Ukupna izravna šteta temelj je za izračun iznosa financijskog doprinosa iz FSEU-a. Financijski doprinos može se upotrijebiti samo za hitne operacije i operacije oporavka od ključne važnosti, kako je definirano u članku 3. Uredbe o FSEU-u.

(6) Bosna i Hercegovina je zemlja koja s Unijom vodi pregovore o pristupanju i stoga ispunjava uvjete za pomoć iz FSEU-a. Međutim, budući da nije država članica, ne ispunjava uvjete za isplatu predujma u skladu s člankom 4.a Uredbe o FSEU-u.

(7) Bosnu i Hercegovinu od 3. do 17. listopada 2024. zahvatile su obilne padaline koje su prouzročile katastrofalne bujice, odrone tla i poplave u središnjem, južnom i zapadnom dijelu zemlje. Najpogođeniji su bili Hercegovačko-neretvanski kanton, Srednjobosanski kanton, Zeničko-dobojski kanton i Kanton 10. Osim višednevnih prekida opskrbe električnom energijom i prekida rada fiksnih i mobilnih telefonskih usluga, došlo je i do potpunog poremećaja cestovnog i željezničkog prijevoza. Zbog toga su stambene i poslovne zgrade, promet te vodovodni i kanalizacijski sustav pretrpjeli znatnu fizičku i financijsku štetu. Poplave su prouzročile 27 smrtnih slučajeva, a 22 osobe su ozlijeđene. Mnoge su obitelji bile prisiljene napustiti svoje domove i smještene su u privremenim skloništima.

(8) Bosanskohercegovačka tijela zatražila su 5. listopada 2024. pomoć u okviru Mehanizma Europske unije za civilnu zaštitu. Na zahtjev je odgovorilo ukupno osam država članica i pet država sudionica.

(9) Bosna i Hercegovina procijenila je da troškovi operacija koje su prihvatljive na temelju članka 3. stavka 2. Uredbe o FSEU-u iznose 792,15 milijuna EUR te ih je prikazala raščlanjeno po vrsti operacija. Najveća skupina troškova odnosi se na popravak infrastrukture i postrojenja u području energetike, vode, otpadnih voda, telekomunikacija, prometa, zdravstva i obrazovanja i iznosi 782,93 milijuna EUR. Druga po veličini skupina troškova odnosi se na pružanje privremenog smještaja i službe spašavanja i iznosi 5,68 milijuna EUR. Treća po veličini skupina troškova odnosi se na troškove raščišćavanja područja pogođenih katastrofom i iznosi 3,45 milijuna EUR. Četvrta po veličini skupina troškova hitnih operacija odnosi se na uspostavu preventivne infrastrukture i mjera za zaštitu kulturne baštine i iznosi više od 82 410 EUR.

(10) Bosna i Hercegovina trenutačno prenosi Direktivu 2007/60/EZ u nacionalno zakonodavstvo.

(11) Bosanskohercegovačka tijela navela su da su troškovi pokriveni osiguranjem isključeni iz prihvatljivih troškova.

2.7. Zaključak

S obzirom na prethodno navedena razmatranja i na temelju ocjene dostavljenih informacija Komisija zaključuje da katastrofe navedene u zahtjevima koje su podnijele Austrija, Poljska, Češka, Slovačka, Moldova i Bosna i Hercegovina ispunjavaju uvjete za mobilizaciju FSEU-a utvrđene u Uredbi o FSEU-u.

3. FINANCIRANJE

Uredba Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021.–2027.[6] (dalje u tekstu „Uredba o VFO-u") omogućuje mobilizaciju FSEU-a u kontekstu pričuve za solidarnost i pomoć u nuždi (SEAR). Točkom 10. Međuinstitucijskog sporazuma od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju[7] (IIA) te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava, utvrđuju se modaliteti za mobilizaciju FSEU-a u kontekstu SEAR-a.

Budući da je glavni razlog za osnivanje FSEU-a bila solidarnost, Komisija smatra da bi pomoć trebala biti progresivna. Stoga bi za dio štete koji premašuje prag za mobilizaciju FSEU-a za **„prirodnu katastrofu velikih razmjera"** (tj. 0,6 % BND-a ili 3 milijarde EUR u cijenama iz 2011., ovisno o tome koji je iznos manji, vidjeti članak 2. stavak 2. Uredbe o FSEU-u) intenzitet pomoći trebao biti veći nego za dio štete do tog praga. To znači da se iznos pomoći za zemlju pogođenu katastrofom koja ispunjava uvjete „prirodne katastrofe velikih razmjera" izračunava zbrajanjem dvaju iznosa: 2,5 % ukupne izravne štete ispod praga i 6 % za dio ukupne izravne štete iznad praga.

Stopa za utvrđivanje iznosa pomoći za **„regionalne prirodne katastrofe"**, koji ne premašuju nacionalni prag, iznosi 2,5 % ukupne izravne štete. Pri podnošenju zahtjeva za pomoć iz FSEU-a na temelju kriterija **„susjedne zemlje"** ne postoje pragovi za ukupnu pretrpljenu izravnu štetu. Stopa koja se primjenjuje za utvrđivanje iznosa pomoći za katastrofu prema kriteriju „susjedne zemlje" ista je kao i za „regionalnu katastrofu", tj. 2,5 % ukupne izravne štete. Doprinos iz FSEU-a ne smije premašiti procijenjeni ukupni trošak prihvatljivih operacija.

Metodologija za izračun pomoći navedena je u Godišnjem izvješću o FSEU-u za razdoblje 2002.–2003. te su je prihvatili Vijeće i Europski parlament.

Komisija stoga predlaže proračunskom tijelu da mobilizira sljedeće iznose:

Katastrofa	*Ukupna izravna šteta (EUR)*	*Primjenjivi prag za katastrofe (EUR)*	*2,5 % ukupne izravne štete (do praga za katastrofe velikih razmjera) (EUR)*	*6 % izravne štete iznad praga za katastrofe velikih razmjera (EUR)*	*2,5 % ukupne izravne štete*	*Ukupni predloženi iznos pomoći (EUR)*	*Isplaćeni predujam (EUR)*	*Preostali iznos za plaćanje (EUR)*
Austrija – poplave (katastrofa u susjednoj zemlji)	*1 711 563 002*	*n. p.*	*n. p.*	*n. p.*	*42 789 075*	*42 789 075*	*10 663 587*	*32 125 488*

[6] SL L 433I, 22.12.2020., str. 11., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.

[7] SL L 433I, 22.12.2020., str. 28., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

Poljska – poplave (regionalna katastrofa)	*3 039 957 574*	*538 909 893*	*n. p.*	*n. p.*	*75 998 939*	*75 998 939*	*n. p.*	*75 998 939*
Češka (katastrofa velikih razmjera)	*2 821 143 019*	*1 579 680 000*	*39 492 000*	*74 487 781*	*n. p.*	*113 979 781*	*n. p.*	*113 979 781*
Slovačka – poplave (katastrofa u susjednoj zemlji)	*84 327 482*	*n. p.*	*n. p.*	*n. p.*	*2 108 187*	*2 108 187*	*n. p.*	*2 108 187*
Moldova – poplave (regionalna katastrofa)	*7 807 840*	*226 331*	*n. p.*	*n. p.*	*195 196*	*195 196*	*n. p.*	*195 196*
Bosna i Hercegovina – poplave (katastrofa velikih razmjera)	*841 851 670*	*138 325 000*	*3 458 125*	*42 211 600*	*n. p.*	*45 669 725*	*n. p.*	*45 669 725*
					UKUPNO	*280 740 903*	*10 663 587*	*270 077 316*

Uredbom Vijeća 2024/765[8] od 29. veljače 2024. o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093 kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021.–2027. pričuva za solidarnost i pomoć u nuždi (SEAR) podijeljena je na dva zasebna instrumenta: europsku pričuvu za solidarnost i pričuvu za pomoć u nuždi. Europska pričuva za solidarnost s godišnjim iznosom od 1 016 milijuna EUR (u cijenama iz 2018., što odgovara iznosu od 1 167,1 milijun EUR u cijenama iz 2025.) upotrijebit će se za pomoć u hitnim situacijama obuhvaćenima FSEU-om.

U skladu s člankom 3. stavkom 7. Uredbe o FSEU-u i člankom 9. stavkom 2. drugim podstavkom izmijenjene Uredbe o VFO-u četvrtina godišnjih dodijeljenih sredstava FSEU-a (tj. 291,8 milijuna EUR za 2025.) mora biti raspoloživa 1. listopada svake godine.

Nadalje, u skladu s člankom 4.a stavkom 4. Uredbe o FSEU-u iznos od 50 000 000 EUR već je upisan u opći proračun EU-a za 2025. (u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza i odobrenim sredstvima za plaćanje) za isplate eventualnih predujmova.

Naposljetku, u skladu s člankom 9. stavkom 2. Uredbe o VFO-u svaki dio godišnjeg iznosa koji nije iskorišten u godini n može se iskoristiti najkasnije do godine n+1. Stoga je iznos od 194,3 milijuna EUR prenesen iz 2024.

Stoga je najveći iznos koji se može iskoristiti iz FSEU-a u ovoj fazi 908.95 milijuna EUR (ne uključujući rezervu za predujmove i iznos koji će postati dostupan 1. listopada). Nakon te mobilizacije 980.64 milijuna EUR ostat će raspoloživo za buduće mobilizacije.

Raspoloživi iznos u okviru FSEU-a 2025. (EUR):	
Ukupna godišnja dodijeljena sredstva FSEU-a za 2025. (uključujući tranšu od 1. listopada)	1 167 064 638
Iznos prenesen iz 2024. (uključujući neiskorištene predujmove) (+)	194 316 161
Sredstva rezervirana za predujmove (–)	50 000 000
Iznos već iskorišten za predujmove Španjolskoj i Austriji (–)	110 663 587
Iznos raspoloživ nakon 1. listopada (–)	291 766 160
Ukupni trenutačno raspoloživi iznos (ne uključujući pričuvu za predujmove i tranšu od	908 951 052

[8] Uredba Vijeća (EU, Euratom) 2024/765 od 29. veljače 2024. o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093 kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021.–2027. (SL L, 2024/765, 29.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj).

1. listopada)	
Iznos predložen za mobilizaciju u skladu s postojećom Odlukom o mobilizaciji (isplaćuje se samo preostali iznos)	270 077 316
Preostali iznos za buduće zahtjeve (uključujući predujmove i tranšu od 1. listopada)	980 639 896

2025/0138 (BUD)

Prijedlog

ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o mobilizaciji Fonda solidarnosti Europske unije radi pružanja pomoći Austriji, Poljskoj, Češkoj, Slovačkoj i Moldovi u vezi s poplavama koje su se dogodile u rujnu 2024. te Bosni i Hercegovini u vezi s poplavama koje su se dogodile u listopadu 2024.

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 2012/2002 od 11. studenog 2002. o osnivanju Fonda solidarnosti Europske unije[9], a posebno njezin članak 4. stavak 3.,

uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava[10], a posebno njegovu točku 10.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Fondom solidarnosti Europske unije („Fond”) Uniji se želi omogućiti da brzo, učinkovito i fleksibilno reagira na izvanredne situacije kako bi pokazala solidarnost sa stanovništvom regija pogođenih velikim ili regionalnim prirodnim katastrofama ili izvanrednim stanjem velikih razmjera u području javnog zdravlja.

(2) Sredstva Fonda ne smiju prijeći gornju granicu utvrđenu člankom 9. Uredbe Vijeća (EU, Euratom) br. 2020/2093[11].

(3) Austrija je 29. studenog 2024. podnijela zahtjev za mobilizaciju Fonda nakon poplava u rujnu 2024.

(4) Poljska je 29. studenog 2024. podnijela zahtjev za mobilizaciju Fonda nakon poplava u rujnu 2024.

(5) Češka je 4. prosinca 2024. podnijela zahtjev za mobilizaciju Fonda nakon poplava u rujnu 2024.

(6) Slovačka je 7. prosinca 2024. podnijela zahtjev za mobilizaciju Fonda nakon poplava u rujnu 2024.

(7) Moldova je 5. prosinca 2024. podnijela zahtjev za mobilizaciju Fonda nakon poplava u rujnu 2024.

---

9 SL L 311, 14.11.2002., str. 3., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj.

10 SL L 433I, 22.12.2020., str. 28., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

11 Uredba Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021.–2027. (SL L 433I, 22.12.2020., str. 11., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj).

(8) Bosna i Hercegovina je 27. prosinca 2024. podnijela zahtjev za mobilizaciju Fonda nakon poplava u listopadu 2024.

(9) Ti zahtjevi ispunjavaju uvjete za osiguravanje financijskog doprinosa iz Fonda kako su utvrđeni člankom 4. Uredbe (EZ) br. 2012/2002.

(10) Stoga bi Fond trebalo mobilizirati kako bi se osigurao financijski doprinos za Austriju, Poljsku, Češku, Slovačku, Moldovu i Bosnu i Hercegovinu.

(11) Radi što brže mobilizacije Fonda ova bi se Odluka trebala primjenjivati od datuma njezina donošenja,

DONIJELI SU OVU ODLUKU:

Članak 1.

U okviru općeg proračuna Europske unije mobilizira se Fond solidarnosti Europske unije te se u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza i odobrenim sredstvima za plaćanje u vezi s prirodnim katastrofama osiguravaju sljedeći iznosi:

(a) iznos od 42 789 075 EUR za Austriju u vezi s poplavama u rujnu 2024.;

(b) iznos od 75 998 939 EUR za Poljsku u vezi s poplavama u rujnu 2024.;

(c) iznos od 113 979 781 EUR za Češku u vezi s poplavama u rujnu 2024.;

(d) iznos od 2 108 187 EUR za Slovačku u vezi s poplavama u rujnu 2024.;

(e) iznos od 195 196 EUR za Moldovu u vezi s poplavama u rujnu 2024.;

(f) iznos od 45 669 725 EUR za Bosnu i Hercegovinu u vezi s poplavama u listopadu 2024.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od [*datum donošenja*][*].

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednica	*Predsjednik*

[*] Datum unosi Parlament prije objave u SL-u.